

XXXVI. národní přehlídka amatérského divadla pro děti Rakovník 2017

Prezidentské volby v pohádkové říši a Popelčina intervence

■ Jen málokdo by pochyboval o tom, že pohádky se vyvíjejí společně s jejich hlavními nosiči – moderně řečeno paměťovými médii. Nemluvíme zde o externích discích pracujících s digitálními údaji kódovanými v binární soustavě s nestabilní životností, nemluvíme ani o mnohem spolehlivějším záznamu na stránky knih; řeč je zde o lidech. Nejlepším (a paradoxně i nejhorším co do spolehlivosti a přesnosti) pro záznam čehokoliv je lidská paměť. Mimo jiné je to nejvhodnější médium i díky tomu, že právě pro ni je vše tvořeno, ať je to kódováno jedničkami a nulami, lingvistickým kódem, nebo statickými či pohyblivými obrazy. Představme si to jako dvě části skládačky, které do sebe automaticky perfektně zapadají – v jakémkoli jiném případě musíte informaci formátovat, čímž ji mimo jiné chťe nechtě zbavujete mimodělných sdělení, mimikry a obecně její pestrosti a rozmanitosti.

Jak evoluce zasahuje do podoby lidské entity, přetransformává společně s ní i její příběhy, neboť ty jsou úhelným kamenem civilizace, kultury, společnosti i jednotlivce.

Co je to vlastně pohádka? Ve stručnosti můžeme napsat, že pohádka v dnešním slova smyslu jest zidealizovaný pozůstatek kdysi zaniklé legendy či pověsti, popřípadě umělé konstrukce svou formou vědomě či nevědomě imitující tuto genezi vzniku. A stejným způsobem transformují se i její postavy. Jejich prapůvodní záměr a postavení v originální verzi zaniká, případně se mění s aktuálními náladami ve společnosti či se osekává na holou podstatu, již si postavy následně jako stigmata nesou do dalších verzí napříč stoletími. Zaměříme se nyní na lokální charakter pohádek. Z výše popsaného vyplývá, že je možné pohádkové postavy zařadit i do jednoho velkého příběhu, ovšem s hierarchicky členěnou strukturou. Zde ovšem vyvstává problém valné části slovanských pohádek. Kvůli nedochované či nikak systematicky zaznamenané

(zde došlo právě k selhání lidského paměťového nosiče) formě slovanské mytologie nemůžeme přesně stanovit hierarchii a návaznost jednotlivých pohádek. S touto problematikou se již léta nepotýkají jen analytici prastarých análů a jazykovědci historici, nýbrž trápí i samotné pohádkové postavy, a to doslova. Od Národního obrození, kdy se z anarchického podhoubí ústní lidové slovesnosti počali na světlo dostávat všichni ti Bajajové, Chytré Horákyne a Hloupí Honzové, řeší celá slovanská pohádková říše problém státního systému. Nutno dodat, že to se týká i postav implementovaných do slovanského folklóru z germánských pohádek, jakými jsou např. Sněhurka, Popelka nebo Jeníček s Mařenkou. A tak se tu po dvě stě let vytvářejí svévolná království či přímo samozvané hordy alogicky uspořádaných svazků, mnohdy pošlých z jejich uspořádání v tištěných sbírkách pohádek. Setkali jsme se s několika případy, kdy jisté společenství odvozovalo svou nadřazenost nad jiným od staršího data vydání kni-

hy, v níž se poprvé jeho postavy objevily. Podobně pak docházelo k internímu rozdělení moci podle toho, která pohádka a tím pádem i její postavy se v knize objevily jako první. Problém nastával u postav, které se objevily v několika sbírkách, a pokud v doprovodu jiných pohádek. Když například Karkulka zjistila, že její příběh byl publikován i v mnohem starší sbírce, kde dokonce právě její pohádka byla umístěna na první místo, přeběhla v domněnku, že se automaticky chopí moci, do království, které se právě začalo nově formovat. Jenže po příjezdu do Perníkové chaloupky zjistila, že moc pro sebe bez ohledu na pořadí v publikaci a důležitost ve vlastním příběhu uchvátila Sněhurčina Zlá macecha. Karkulka se tak musela spokojit s pozicí služebné až do doby, než bylo toto království zničeno nájezdem marodérů (konkrétně se jednalo o zneuctěné cínové vojáčky, kteří

se nechtěli spokojit s tím, že jejich vůdce Statečný cínový voják ze stejnojmenné pohádky po svém nástupu k moci v knížectví Za Devatero Horami hodlal přestat moc lidu a zrušit tak do té doby de facto vojenský stát).

V posledních měsících však situace eskalovala do neúnosných mezí, a tak nakonec z prvotně uzavřené a bezvýznamné asociace zvířátek usídlených na chalupě po lupičské bandě Petrovských, vzniklo silné hnutí v čele s Dědem Vševědem, propagující sjednocení rozdrobených královstvíček a vznik (našimi slovy) demokratického státního uskupení.

Stojí za zmínku, že Děd Vševěd, poté co si oholil hlavu a výhodně investoval do zlata, zafinancoval celou propagaci hnutí a brzy na svou stranu získal nejednoho samozvaného vladaře. S touto většinou disponující nepřeborným množstvím hrdinů a udatných reků nebyl již problém mírovou

Volební komise

cestou přimět i zbylá uskupení ke spolupráci. A protože, jak bylo v úvodu řečeno, člověk jest hlavním vnějším hybatelem evoluce pohádek, bylo v obecném hlasování ustanoveno, že sjednocená po-

hádková říše převezme formu státního zřízení právě od něj. Avšak pohádkové bytosti si nechtěly nechat zasahovat do vedení svého státu ze strany obyčejných lidí. Když se řešilo, kdo všechno bude mít právo volit

prvního prezidenta pohádek, bylo rozhodnuto, že lidé budou z tohoto zcela vyčleněni. Patrně se stalo ze strachu vzniklého z modelu většinového voliče mimo pohádkový svět. Jediná Popelka bojovala za zpřístupně-

ní volebních místností i pro lidi z masa a kostí. Nakonec valné shromáždění odsouhlasilo jedinou možnou výjimku. Na divadelní přehlídce Popelka Rakovník bude na celém světě jediný zpřístupněný hlasovací portál, kde všichni návštěvníci starší 18 let mohou hlasovat, koho by chtěli vidět v čele Pohádkové říše. Popelka nám též slíbila, že dodá propagační materiály jednotlivých kandidátů, abyste vy - návštěvníci věděli, kdo sesbíral dostatečný počet hlasů pro kandidaturu a jaký má kdo volební program.

David Daenemark

ODBORNÉ ZÁZEMÍ

LETOŠNÍ POPELKY

Lektorský sbor

MgA. Kateřina Baranowska
scénografka a výtvarnice

Mgr. Luděk Horký
dramaturg, manažer dětské tvorby
České televize

MgA. Jaromír Hruška
režisér, dramaturg Městského
divadla Český Krumlov

doc. Mgr. Milan Schejbal
umělecký šéf a režisér Divadla
A. Dvořáka Příbram,
pedagog DAMU

MgA. Zuzana Vojtíšková
dramaturgyně, Centrum výroby
v Tvůrčí skupině Drama Českého
rozhlasu

Tajemnice poroty

Mgr. Simona Bezoušková
odborný pracovník NIPOS-ARTAMA

Lektoři dětských skupin

Magdaléna Hniličková, Dis.

Mgr. Marie Poesová

Mgr. Pavlína Schejbalová

**Studenti Ateliéru divadla
a výchova DIFA JAMU Brno
pod vedením MgA. Jonáše
Konývky**

PROGRAM

Středa 8. listopadu 2017

9.00 – 9.40 hodin,
Tylovo divadlo
Na poslední chvíli,
ZUŠ Ostrov/
režie: Lucie Veličková
Soubor a Lucie Veličková
Tváří v tvář
(od 12 let)

10.30 – 11.05 hodin
17.30 – 18.05 hodin,
Tylovo divadlo
Červíven senior,
SPgŠ Krnov/režie: Petra
Severinová a soubor

**Jak Tomáš ke štěstí
přišel**
(od 9 let)

14.00 – 15.30 hodin
Rozborový seminář (Tváří v tvář)

19.30 – 21.00 hodin
Rozborový seminář
(Jak Tomáš ke štěstí přišel)

Čtvrtek 9. listopadu 2017

9.00 – 10.00 hodin,
10.50 – 11.50 hodin
Tylovo divadlo
Divadelní soubor Eduarda
Vojana Brněnec/
režie: Magdalena Dvořáková
Markéta Vydrová, Magdalena
Dvořáková, Marcela Švecová

Skřítkosněh
(od 5 let)

10.50 – 11.35 hodin,
16.30 – 17.15 hodin,
Sál Kulturního centra
Říše loutek Kroměříž/
režie: Jiří Lisý a soubor
Pavel Vašíček

**O kouzelníku
Černém klobouku
a barevném míči**
(od 3 let)

14.00 – 16.30 hodin
Rozborový seminář (O kouzelníku
Černém klobouku a barevném míči
a Skřítkosněh)

18.30 – 19.05 hodin,
Tylovo divadlo
Letní prázdninová dílna
Divadla Jesličky,
ZUŠ Střezina Hradec
Králové/
režie: Jiřina Krtičková
Soubor volně na motivy
H. Ch. Andersena

Malá mořská víla
(od 12 let)

20.30 – 22.00 hodin
Rozborový seminář (Malá mořská
víla)

